

GREEN
CLIMATE
FUND

Maziyada #]. Mfano wa matafiti ya mwando ,ya Proje yahusu mudjitamaan na ulanga udjo udumu

Wo mfano wa tsantsaulwa n wa fanya wo mlipviso habari wahe matafiti kabliya proje yaho mudjitamaan no Ulanga, yilazamu yi dungane ki maziyada ne ye mayelezo proje.Mdru na tafadhwali ya angaliye harumwa ye unwani yinu **tartibu ya matafiti kabliya proje yahusu mudjitamaan na ulanga** na ne mna « **besheyo wa fikira na tartibu** » wambwa « **boite à outils** » yili hwangaliya baandhw za faliki zahe namna ya uhundra madjawabu mema yahe masuala sita muhimu

Ye proje yinu yi kantsi dje ?

Renseignements sur le projet Nde ze suraya zahe proje	
1. Nde isimu yahe oroje	Assurer un approvisionnement en eau résilient au climat aux Comores
2. Nde nambari yahe proje	
Nde ziliyo (duniani/harumwa lebauv/harumwa ye ntsi)	Komori ya Mtsanganyiho

Bakiya la Handa (A) Ndo utriya bawoni ze fikirz mshindzi yili utriya mvuu mudjitamaan na ulanga udjo udumu

Suala ja handa : Ye namna dje ye proje yitriyao bawoni ze fikira mshindzi yili udjadisha mudjitamaan mwema na ulanga udjoudumu ?

Na mpvenue harumwa wo ukade wa dunga, namna dje ye proje yidjo utriya bawoni mpango wa faliki ze haki zaki binadamu .

Pvanu rizambawo , wakomori wendji nkwatsu hundra madji ya utosha hau madji mema . Ye ze beyi zahe madji ziliyo apvaha ngazitsina ukinayivu harumo - wandru . Ye proje ngayidjo utsanga harumwa harumwa wo mtriyo ndziyani Shariya sha nyumeni shahe madji , shidjo ushinda shi djibu masuala mendji yaliyo apvaha. Wo triyo ndziyani zikao zahe madji

Ngawodjo uruhusu wo mhontsi wanamna ya uswarifu ndro ye madji ho midjini.. ni zikao zidjo ukantsi ha nyitshaguzi Za komite zahe madji nazidjo udhwamini mdjulano habari ndwaona ye ma dhwamana wazirikali yazisiwa no wa daula washuhulihao ne madji .

Na mpvenue harumwa wo ukade wa ndunga ye namna ye proje yidjo hwendesa usoni wo usawa wamdrumshe na mdidjengo waho wandrushe .

Wo wandruwashe akhlabu ndo pihawo , no dhwamini wo mreho madji , Haizo wo ndo wa taanbihao hakuu no mdanganyiho wahe milendje ygeza ye ntsahiko utsongeza ye ntsaha nkavu. Wo wandruwashe wo henda hemindu mwendo wa kilometra kiasi ya djana na mengoshenda na tsanu yili uzungushiya mba madji.Baishe wandru ngwaonao hama yizo tsi zindji hakuu , lazimu wandru wayesheleyae uka wu wandruwashe hau wo wanawashe uzungishiyo madji ye ufnya wo mwedo uwo nkado tsanu usiku hwenda na hudja yili uparisa ritili yishirini na ntsanu uhondra mengo mitsanu za madji zitishawo ze ndrumiyo za usiku . Ye proje yitriya bawoni ze faliki zinu :

- Ndo utriya mafunvu mendo mitsanu harumwa djana ya wandruwashe harumwa ze komite zahe madji ne GIRE
- Ye pula ya uhifadhw ye madji ne ze pula zahe ze swarafa zahe ze basa za madji ngizona mbawa ya hweleza namna dje ya ufikiriya wo wandruashe harumwa wo planisho no mtriyo ndziyani ze hazi.
- Ye milyilimisho ne misomo nayi faliki nuktwa mengo mitsanu harumwa djana za wandruwashe wadjo ulawana ne ze yidara za sirikali (wizara , ONG, mazama yaho wenyi urumiya ye madji), badi harumwa ze komite za GIRE , yizo ngazandzao nuktwa mengo miraru harumwa djana za wandruwashe wo ushashi.. Ze komite GIRE ;

lazima zi wakili ze mbawa za hazi zapasiwa, mfano dima , wo trungo zana ne ze lambiki , yikao zo undrendelwa akhlabu zo tarumlwa ni ni wandrwaume . Tsibahi ye faliki yikantsi harumwa nuktwia mengo mitsanu harumwa djana za wandruwashe mafundi wahe mafundi. Na swarifu ze hazi zalawana ne misomo.

- Wo wandruwashe ngwadjo usomesiwa urengeza ye zana za uswarifu ye madji ho midjini, na wadjau wo mtundo waho wana watiti wa husu madji , ne ze tartibu za uhosa ye madji , ngedjo utsongeza wapveneuve ye shalazimu shi rengeziwa , na ukadimiya wo mpvunguzo ze mvuu zahe ye zana za hwanyisa ye madji) (mfano ndo pva fuha) na ufanya pvake wandruwashe harumwa wo wadjoka usomesa.
- Ndo mpvwezanyo maanrifa na udjuzi na uhashirishana djumwa wo madanganyiho wahe milendje baina yahe yahe madhwamana ya daula ne zisiwa .nzo ye madji e ze yidara zaki-teknik zahudurishiwa harumwa ye ze swarafa za ho mwenezo madji , na uzana wa rumiye tartibu za hweshelaya wo hususwiya waho handruwashe no uswa waho no wanaume harumwa ye mahadisi .
- Ndo ufanya namna ya ukaya wo wandruashe wakaye harumwa ye mahadisi yayo ha msada wahe mazama , na ma wakala wahe mdrumshe .
- Concevoir, normaliser et instaurer dans chaque zone cible des tarifs de l'eau sensibles au contexte social qui favorisent une gestion de l'eau tenant compte du climat.
- No ufikirya , urasmisha na utriya ndziyani harimwa haina bavu la dhukurulwa , beyi zahe madji za ulingana no myenshi waki mudjitamaan, na usayidiya swarafa zahe madji zadungana no mdanganyiho wahe milendje.
- par les effets du changement climatique et par les mesures d'économie d'eau et de lutte contre la pollution.
- Ndukarbisha funvu la wandrwashe harumwa ye misomo ye misomo ya mhashirisho , na mayelezo yahe namna wo wandraume no wandruwashe watso uathiriha sawa ho mdangayiho wahe milendje , ne ze anzma za ushashiza wo mrumiyo madji no mwano no umenyefu wahe hawa.

Pvenuwa harumwa wo unkade wa dunga ye namna ye proje yidjoka uruhusu ulanga mrahafu wa daima

Ye proje ngaydjo ushuhuliha no mlepo -umuouri waho ulanga ha udjadidisha ze ntshida zahe ze ye mikontsi ya sirikali ne midji. Ye zana mshindzi za huwendjuliya ye madji nagzidjo utrilwa mvuu yili uruhusu wo mshingo no mshindjiyo madji ye madji ya mvuwa. Ha udjimliwu wo tereso madji ngodjo utsawlwa rahana tartibu za upompi harumwa wo mbaliyo ye madji (ye madji ya huzimu ya ngazidja ngayadjo ukaya badi)

Wo mrumishihi wahe shariya sha nyumeni shae madji no mhontsi ze komite zahe madji hanamma hodari , zirudi zinikiwa ye zifaya zahe ze hazi ho midjini , wo msomo udjo unikiwa ze komite yizo yili udjuwa ze taabu zaho mdanganyiho wahe milendje , yizo piya gazidjo usayidiya swarafa ndjema zahe madji , ne ze basa za uyaudjuliya yili uyanyisa. Wo mhontsi mipango djimla ya uswarifu ze basa naudjo uruhusu ye midji yi swarifu wiyo wo mwenezo madji ha urumiya wo udjuzi ne ze tartibu djema za mpulanisho –pva tsahwa fikira za udjadidisha ze basa ha tartibu za undunga na no uwastwa waho ulanga .

Wo ukubali ye CGES ngayidjo usayidiya ho upvunguza ye madhwara na udjibaliya kidasturi ha namna djema ya stahiki fugwa wo ulanga

Bakiya la pvili B . Ndo urambuwa no uswarifu ye ze hatwari zaki mudjitamaan n

SUALA la pvili 2– <i>Fahamu: Yeleza ha muhtaswari ye ze hatwari mkinishiha uhiimiliya wo mudjitamaan no ulanga za mvumbulwa harumwaye Maziyada nqnbari ya handa (1) Worodhwa wa utunda wo mtafiti wa mwando wahe ze hatwari (ha hwangaliya ye masuala yadjibulwa ha ukubali) yeka ko hatwari ya rambulihana harumwa ye maziyada ya handa (1) yapvo andziha « nkapvatsi hata hatawari yarambulihana » wende harumwa le suala la nne (4°) utsunguwe « hatwari ntiti/ntshashi » ye masuala nanbari ntsanu (5) na sita (6) tsisharurtwi ya djibulwa holihon ne ze proje za hatwari ntshashi</i>	SUALA LA RARU (3) Wo udziro wahe wahe ze hatwari mkinishiha nguwo kiasi hindri ? <i>Fahamu :Djibu Ye masual nanbari ya n(4) na ntsanu (5) kabla ya hwenda harumwa ye la sita (6)</i>	SUALA la 6 : Ye zatrilwa ndziyani hindrini holihon ndo mtundo wo mudjitamaan no ulanga ha upande wa swarafa na/hau zatsahwa yili gabili ye ze hatwari mkinishiha (harumwa ze proje za hatwari ya kiasi hau ya hadjuu)		
Ndo mpvenuo ze hatwari	Madhwara Nohumkini shiha hayo (1-5) ndzima hata ntsanu	Udziro Mshashi kiasi Mwindji	Fikira za mdru	Mayelezo yaho mpvimiso ne ze anzma zaki swarafa za rengwa harumwa wo mpango wahe proje. Yeka nkapvatsi Hata ElEshaw ESES yatsashiwa , ya pvo ngayadzao ye ze hatwari ne madhwara piya yadjo humkinishiha ya tundw
Hatwari ya 1 yinu hatwari yikao wo wandru ye wadjibu ya huyigabili nkwartsina ze ntshinda za ufanya ye za lazimu harumwa ye proje	I = 2 P = 3	Tshashi	Ye ze ntshinda zahe ze komite zahe madji nkazitsi sawa harumwa ye midji Wo mparanyiso fikira na zintrendwa zaho washuhulihao ne madji wu tondoha	Ye proje ngayidjo utriya fumu la mali hrumpwa wo hashirisho no mkusamanyo wahe le bavu no mdjadidisho ze ntshida zaki teknik zahe midji ne madhwamana , yili udhwamini mtriyo ndziyani swarafa zahe madji ne ze basa hanamna yastahiki wo msomo waki teknik , wo mdjadidisho ze ntshinda no ushangirizi wahe makungumanyo ya mabavu na daula ngadio udhwamini ze ntshida upande wa fikira na mtriyo ndziayani ha namna ya udumu Wo mzidisho djitihadi upande wahe daula yili wu rengeza wo mparanyiso ze mvuu ne ze djitihadi hau sayidiya ye shariya sha nyumeni shahe madji yidjo hudja yirengenze zayidi Ze swarafa zahe madji na utriya mvuu wo mwano ne mdanganyiho wahe milendje
Htwari ya 2 ye proje ngiyona madhwara ho djumwa ze nyumba (hususwa ne ze nyumba ya kausiwa , hau za ndungana no	I = 3 P = 3	KIASI	L Ye proje ngiyona hu unda wana zana wa tramadjii na wana zishingiyo madji –wadjo ubadili ze	Ye zana za urenguya ye madji zona djirma ntiti ne ze mvuwa kikawayida zo zindji kiasi. Baanda ye zana zohantzo kaya pvo ntziyadjuu yahe madji zo kazishindi

ulanga , zilo htvari) na/hau wo mstawi wahe ye ze ndrongowo za rengeza wo ulanga ne ye yidara za ustawiza wo ulanga			suraya zahe makazi yahe madji harumwa lebavu ;	ushashiza ye ze mvume zahe madji. pvaheya miferedji ya madji ho mironi ho mwandoni hwahomdro no mwisoni yi syehyo ye maensha yahe zinyama zi enshiyho ho madjini Baanda Ye miferedji ya madji yahe miro yaheya hule ze hazi za bundo ngazidjo ufanyiha he mihono yizo ngazipvunguzao ye madhwara yedjo parihana ha urumiya zombo zidziro
Hatwari ya raru (3) ye proje ngiyona mbawa ra redjeza wo msiru	I = 2 P = 4	KIASI	* Hasibabu mrumiyo shinamna pvatsina utundi baandhw za basa zimenyeha	Ho myeleho pula zahe swarafa yahe ze basa za madji ngazidjo tsongeza ye midji wiyo ndo ysuhulihe ne madji yahao ha namna djema . Pvyelaha barbamadj ya uwala miri nkaribu ne ze basa za madji yili uzi simamiza , na upvunguza ze mvume zahe madji na usayidiya wo mvundjo wahayo ho huzimu . Wo mwalo miri nguona nafuu wadjau ne makazi no wakazi
Hatwari ya ne(4) ye proje ngiyona hazi muhimu za mreng mbewu za mbadili yendziya yahe mirwa madji hau ya shindjiya pvaahanu pvdzima ye madji ya pvo djuu ne ya huzimu	I = 3 P = 5	Kiasi	Ye madji ya huzimu ya rengwa ngazidja ha uyatafiti ho mbadili ndziya yaho wana miro/ ne miro ngazifanyihao harumwa ye zisiwa ziili zindrriadji	Mitsantsawuo yionesa ukaya ngapvo nafasi za udjuwa wu renga madji mendji . Anzma za saya hama ndo mrengezo ye swarafa yahe madjaya nze basa za madji , ngazidjo usayidiya ye hifadhw yahe madji ya huzimu * . Les ouvrages de récupération des eaux sont relativement petits et une partie des eaux du cours d'eau est acheminée vers les ouvrages de stockage. Les écoulements des rivières ne sont pas totalement déviés, d'où des impacts limités. Pvafanyiwa fikira ya ukaza miferedji ya utowa madji ha amvume za utosha yili uyeneza madji. Ye zana za ushigya zona. djirma titi na baandhw yahe madji yaho mdro yapvehwa harumwa ye zombo za uyashindjiya. ye madji ya mpawuho yahe miro kayidja pveha piya hudrwadiyiyo nde mana ptso madhwara mendji
Hatwari ya tsanu (5) ye ze hazi zahumkinishiha zi fanyiwa ne proje zidjo djuwa zi hondrane na madhwara hasibabu ndo mdanganyiho wahe milendje	I = 4 P = 2	Klasi	Ye proje ya husu madji ngiyona nkayitsi nyihodari ho fungwa wo mdanganyiho wahe milendje	Ye proje yipangwa namna ya ufikiri wo mdangnyiho waho ulenga wo mdjadisho ye ze ntshida , wo rekebisho ye shariya eyi ne ze beyi na ne ze hazi za bundo za zana mshindzi no mdungano hazo no ulanga nazidjo usayidiya ye Komori yiwanne no mdanganyiho wahe milendje na uswarifu ndro ye zana yizo
Hatwari ya sita (6) ye proje ngiyona madhwara mkinishiha uhusu ye swiha ne hifadhw yaho wakazi hazibabu ndo mzungiliyo no mshindjiyo no mrumiyo na/hau wo latso zindru za hatwari	I = 2 P = 2	Tshashi		Ye javeli yirumilwo apvaha ho Komori yili uhosa ye madji ya huzimu Ngazidja n II existe des exigences pour une mgelazimuyo yirumilwa ha urenga hadhari za daima Ye kiasi yahe javeli ya utriya harumwa ye madji, yo udjulihana ndro harumwa ye dunia . Le dosage du chlore est une ze hadhari za urenga nemna ya urumiya pvatsina hatwari ngazijulwao . ye zipvimo za urumiya zo zishashi
Hatwari ya fukare (7) ye proje ya yelehwa yidjo mkinishiha yiizaye mwendjezo wahe		Kiasi e	Ye ze Komori yi ,tsi ya dzaha bitsi	Rangu wo mpangih wahe proje pva fikiriwa ze hatwari zahimiliya ze hazi zi fanyiwao harumwa aerdhwi ya dzaha ités

ze hatwari wakati wa mdrindro wahe ardhwi e, arghwi za zoma ardhwi za tereha mmalalo hahe ardw i myelelo madji djumwa ye ardhwi hau makafa madziro yaho ulanga ;			–ngapvadjo humkinishiha madhwara . Ye proje nkayina whendjeza ye madhwara	ye ze haatwari zo ushashiha Les risques sont holihon de hayiba yahe ze hazi ziudawo ye zana mshindzi no mwanyiso hazo harumwa ye ntsi et de leur répartition spatiale. Des précipitations abondantes et des terrains escarpés
Hatwari ya name (8) Ye proje ngiyona hatwari za patana no udujwa udjuruhijwa wahe swiha ne hifadhwi yahe hazi ulawana ne ze hatwari za djimiliya zaki dhwahiri hau za kishimi harumwa le pandza lahe za hazi za bundo wo mrumilwa hau wo mtsanbazo wahe zana mshindzi zahe proje,	I = 2 P = 3	Kiasi	Ye proje ngiyona hazi za bundo , zilona mkini madhwara za uzalihana no mdrumiyo wa javeli yirumilwao ha uhosa ye madji pro	Ze hazi piya za bundo zafanyiha ngizona aandhwi ya daradja za hatwari sha ho mdjiri hazo wo udujwa uziilwa hau upvunguziwa ha urumiya kawayida zidjulwao upande wa bundo Ye CGES yo ulazimisha wo mtriyo ndziyani tartibu za upvungunza ze hatwari zaho ulanga no mudjitamaan wo wakati wahe ze hazi za bundo , mzungiliyo na mrumiyo wa stahiki wahe chlori ya madji(javeli) zo muhimu . Ye zipvimo zirumilwao zo zishashi..
hatwari ya shenda (9) ye proje ya yelehwa humkinishiha ye zaye madjaya ya hatwari na yatso ya hatwari :	I = 1 P = 5	Tshashi	Ye madjaya yalawana ne proje nkana ukaya hatwari nayo ngadjo udujwa urumilwa nadi ha suraya ya maandini ya hazi zidrwadij Ye madjaya ngadjo udujwa yalawana ne ze hazi za bundo ne kiasi yahe madjaya ngedjo ukaya ntshashi . Ye ze naau za madjaya zidjo uzalihana . yawo ne mapvanbo yahe zana ye zitriniyo za hisa za rumilwa hata za menyeha ne maandini ya zidi(mfano mawe,mbawo,kafu)	Ndo ukubali wo pvandauso wahe madjaya daradja ha daradja –uziya, upvunguza, urumiya ntsena ha namna yidrwadij. Ye CGES ngiyona ye zalazimu zi fanyiwa harumwa uswarifu ye madjaya.
Hatwari ya kume (10) ye proje ngiyona uhutadjifu wa urumliy ha windji harumwa ze hazi maandini mendji, na aina za lasansina/hau madji	I = 2 P = 5	Kiasi		Ye proje ngiyona hazi za ushindjiya na ya shinga madji ya huzimu Ze hazi yizo zo mbili zihisa zi fanyiwa harumwa ye zi siwa Rangu ho mpangihio wahe ye proje pva fikiriwa namna yz upvimisa wo mdumisho wa ho shinga madji zayidi . .
SUALA LA NE (4) Ye ze hatwari zahe proje ngzidjo pvimisiwa dje ?			Fikira za haho	
Ndo utsauwa namna (redjeyi harumwa ze tartibu za utuda ha mwando wo ulanga no mudjitaman yili uranbuwe zaidi)			Fikira za haho	
<i>Hatwari tshashi / ndemevu</i> ☐				
<i>Hatwari za kiasi</i> ☒				
<i>Hatwari dziro</i> ☐				
SUALA LA TSANU (5) ulawana ne hatwari za ranbulwa no mzhantsi hazo ha daradja , ye wadjibu nazipvi zahe ze NES nde zidjo urumishiha ?				
Ntsunguwa ha utriya « x » ye ze naau za djawabu zalazimu s			Fikira	

	<i>Wadjibu ya handa (1) haki zaki binadamu :</i>	☐	
	<i>Wadjibu ya pvili (2) wusawa waki binadamu wa mdrumume na mdrumshe na mdjindjengo wahe wandruwashe</i>	☒	Wo wandruwashe lazimu wake faliki yaho mtrilwa harumwa ze komite na unikiwa dwamana za urenga hatuwa
	<i>1-mpvamo ye ziliyo harumwa wo ukanga na swarafa yahe zifaya yiliyo harumwa wo ulanga .</i>	☒	Ye swarafa yahe ze hazi za bundo ne ze basa za madji lazima yitriye bawoni ye zi faya ziliyo harumwa wo ulanga no mudjtamaan wa Komori Ye CGES nagayidjo ulipva
	<i>2. Mshashizo waho mdanganyiho wahe milendje na uromiya ha hikma ye zlawana ne mibadiliho yadjiri ts</i>	☐	
	<i>3.Swiha, hifadhwi, na sharutwi zahe ze hazi zahe midji</i>	☒	wo mtriyo ndziyani ye CGES ngo uruhusu wo mshashizo wahe ze hatwari ulawana ne ze hazi za bundo n.
	<i>4. Nde ze milki zaki tamaduni</i>	☐	
	<i>5. ndo mhamisho no mtsamiyo hudrwadji</i>	☐	
	<i>6.Wakazi wapvapvo</i>	☐	
	<i>7. ndo djihifadhwi no menyeho wa he hawa no mrumiyo ha ankili ye madji</i>	☒	Ye proje ngiyona hazi za bundo zidjo uzaya ushashi wa madjaya yatso hatwari ye swarafa kawayida yahe madjaya ngayidjo urumishiha .

Mkubaliwa ha mwiso

<i>Sayn</i>	<i>Usiku</i>	<i>Myelezo</i>
Mtundo wahe AO		Warumishi wo PNUD madhwamana wahe proje .Dhwamana mahe swarafa ya barnamadji ya PNUD Ye sayin ya hwisa ngayidjo uthimitisha ukaya ye mdru ha « tundu) ukaya ye PEPSE desiwa he namna ya lazimu .
Dhwamana waho mkubali		Dhwamana wahe she yikao shi yendesawo ye PNUD kawayida nde Dwamana mhu wa pvili ushuhuliho ne ntsi (DPA), nde Dhwamana Mhuu ushuhiliho ne NTSI s (DP), nde Mhuu wa pvili wahe PNUD kamili (RRA) hau Ye Mhuu wahe PNUD waye (RR). Ye dhwamana waho mkubaliwa Wahe l'AQ Ne Mtundi wahe AO kayina udjuwa ukaya mdru mdzima Ye sayin ya mwiso na thimitishao ukaya ye mdru ha « kubali » ye PEPSE kabla ya uyelesheya ye CEP.
Raisi wahe CEP		Raisi wahe CEP mo PNUD. Haruwa wakati mahsus ye Raisi wahe CEP ye udjuwa ukaya ne dhwamana waho mkubaliwa wahe AO Ye sayin ya mwiso ngayi hakikishao ukaya ye PEPSE yi rumilwa harumwa wo mpvimiso wakabliya wahe proje ne ze naswaha zahe CEP.

[#CLIMATE FUND GREEN Maziyada #]. Mfano wa matafiti ya mwando ,ya Proje yahusu mudjitamaan na ulanga udjo udumu

Maziyada ya handa (1°) uhusu ye PEPSE Worodhwa waho mtafiti wa kabliya wahe ze hatwari zaho mudjitamaan no ulanga

Worodhwa wa matafiti ze hatwari mkinishiya zaho mudjitamaan no ulanga		
Wadjibu ya handa 1 : Haki zaki binadamu		Djawabun dizo/ ntsindizo
1. Ye proje ngedjo udjuwa wukana madhwara hodjumwa ye zehaki zaki binadamu '(raaya , mdru wa siyasa , haki zaki iktiswadi , zaki mudjitamaan hau utamaduni) zaho wakazi wa hondrwa ne proje hususwann maraanyiya watengulwa harumwa wo mudjitamaan ?		Ntsindizo
S2. Ye proje humkinishiha yikane madhwara yalona ubaguzi baina yaho wakazi wasulwa niyo haswa nde ze masikini hau wakazi wadji tenguwa hawu wa tengulwa no mudjitamaan ? ¹		Ntsindizo
3. Ye proje yo humkinishiha yi sasanye wo mparihano , wo wemaa , no mkurubiyo ye zifaya hau ze yidara mshindzi muhimu fungwa ma rayia, haswa ndo wandru wa tengulwa no mudjitamaan ?		Ntsindizo
4. ye proje humkinishiha yi ziyie ho mdjiyo wahe wo wandru wa pasiwa piya , hususwa ndo wakazi watengulwa no mudjitamaan , harumwa ye ze anzima zawahusu ?		Ntsindizo
5. Ye ngayidjo humkinishiha wukaya wo wapasiwa ne ze wadjibu zahe proje watsikane ye ze nafasi za utekelza ze dhwamana zahao harumwa ye proje ??		Ntsindizo
6. Ye yidjo mkinishiha yike wo wandru walona haki zahao harumwa ye proje watsikane ze nafasi no ushindzi wa udayi ze haki zahao ?s ?		Ntsindizo
7. Ye midji hau wo wakazi wahudru ze nafasi za uyeleha ye ze harara /taradudi zahao uhusu wo mstehilwa wahe ze haki zaakibinadamu harumwa wo muda wahe proje haushawiriyanu no wandru wapasiwa neproje ?		Ntsindizo
8. Ye ngayidjo humkinishiha ye proje yisidishe mayi ye ze nyimani na/hau ye ze hatwari za zindrendwa za pewu za udjuriyana baina yahe wo wakazi wa pasiwa ne proje ?		Ntsindizo
Wadjibu ya pvili (2) wa haki za mdrume na mdrumshe no mdjidjengo wa mdrumshe		
1. Ye proje humkinishiha yekana madhwara harumwa wo sawa wa haki wa mdrumume na mdrumshe na /hau wo myensi waho wandruwashe no wanawashe ?		Ntsindizo
3. Ye proje nidjo mkinishiha yizaye ubaguzi wuhusu ye mdrumshe ne mdrumume haswa harumwa wo mfikiri hau mtriyo ndziyani ye proje hau wo mhondrano ne ze bahatiien za hazi na /hau ze fayida ?		Ntsindizo
3. Ye zikao za wandruwashe / dhwamanan wa zikao za wandruwashe wa djusa ma suala uhusu wo usawa wa mdrumume na mdrumshe harumwa wo myendelo wahe proje rangu wo mshawiriyanu ne ze djanibu za pasiwa ne masuala yawo ya ya djibulwa no mpango ye proje no mpvimiso ze hatwari zahayo ?		Ntsindizo

Wo ubaguzi walaanniwa ngo uhusuwo , ye zekabila, ye ze hinya, wo uka mdrumshe hau mdrumume , ye lugha , wo urewe , wo mtekelezo wo udruume hau wo udruushe watsu nugana ne ze kawayida zaho mudjitamaan , ye dini, ye ze fikira zaki siyasa, na fikira zindravadji , wo uraayiya, wa mdru, wo mudjitamaan wa mdru , yapvo mdru ya yenshiyo , wo utadjiri, wo mzalihano , hau ndrongowo zindravadji, hata upasa wakazi wakinyyedji , hau kabilia ya maraayia yilonia wandru washashi, Haina tamkuwo la uvumbuwa « mdrumshenna mdrume » hau tamkuwo lifano nilo , lamdu huyeleva ukaya ngalivumbuwawo mdru wandruwashe hau wandraume, hau wanaume na wanawashe, na wandru wabaili le bubwa lakinawase henda lakiname hau ye kinyume ulawa bubwa lakiname hwenda Ikinawahse ha ufanya nyipera , na zikuru zindravadji za tengulwa hasibabu no mkayo wa ki yitrandani wahao mfano wana ume watsauwa wake manawashe ,hau walawa wanawahe hudja wanaume ha ubadili ziwungo.

4. Ye proje yo humkinishiha yi pvunguze ye ze nafasi zaho wandruwashe za urumiya na ulsila fayida na uhifadhwii ye maandini yaho ulanga ha hwesheleya yeze ze hazi ne ze dhwamana mbali na mbali no mdjibaliyo waho wadrwaume no wandruwashe harumwa ho kurubiya ze fayida zaho ulanga ne ze yidara zi shuhulihanao nuwo	Ntsindizo
5. <i>mfano ze hazi ngazidjo udjuwa umenyeho hau wu mpvunguza ye maandini yaki ulanga harumwa wo wakazi hama ne mbt des ressources naturelles dans lehidru ya hula hau wo mkawo ndro zaka patana ne maadini yaki ulanga</i>	
wadjibu ya 3 : Ndo mlepo umuri waho ulanga : ye masuaala yaho mtafifi wa kabiya iliya wo ulanga uhusu ze hatwari zahimiliya wo ulanga lya pviriliya wadjau ye masuala mahsusu yahusu ze kanuni zinu.	
Kanuni ya handa 1 : Ndo mpvamo ye zifanyao wo mustawa waho ulanga ne swarafa ya udayimisha ye maandini yaki ulanga	
1.1 Ye proje ya idjo djuwa ukana madhwara harumwa ye nyumba (mfano nde ze nyumaba za badiliwa , zaki ulanga ye za lolana no ulanga ? <i>mfano hatwari za mtrawo , mmenyeho ,hau midlihawo wa makazi , mtsanbaliyo wa makazi nau mbadiliho wa he ze ndziya zahe madji .</i>	Ndizo
1.2 Ye proje yi yeleha hazi za ufanyiha pvahanu karibu na nyumba hau pahanu pvaliyo nyumba muhimu na /hau bavu liko uhundrwa ni adjali haraka . upande wa ki ulanga hata mahala pva hifadg=dwiwa kirasmi , besheyo la ulanga , Shamba sha daula shilona miri na hayawani za anli mhala pvalazimu pva hifadhwia hau pva kubliwa ni wataanlamu udjo hafadhwia na/ hau wakazi waki pvapvo hau zikao za wakazi .	Ntsindizo
1.3 Ye proje yidjo djuwa yikane madhwara ha ubadili ndrongowo uhusu wo mrumiyo wahe ardhwi ne zifaya zaki ulanga yidjo udhuru wo wakazi ,ne zifanyao wo mustawa waho ulanga na /hau ye mbahindru yahula, no myenshi ?(mfahamisho : yeka wo mshashizo na/hau ho triyo mipaka , wandru na waredjeyi watunde ye kawayida)	Ntsindizo
1.4 Ye ze hazi zahe proje, ngazidjo ukana madhwara harumwa ze hayawani zilo lindwao zi zizimihe hatwi. ?	Ntsindizo
1.5 Ye proje yidjo djuwa yi triye dindzi za hayawani zaki djeni zidjo hweneya haraka na udhuru ya zapvapvo ?	Ntsindizo
1.6 Ye proje ngiyona mbawa ya urumiya ye miri ya mziruni , mrengezo pvahanu pva uwala hawindfji , hau hazi za wala miri yili uredjeza wo msiru ?	ndizo
1.7 ye proje ngiyona anzma ya hudjana /hau wu rumiya kabilia za mfi hau zinyama zindravadji za madjini ?	Ntsindizo
1.8 ye proje ngiyona ahzma ya hazi za utzimba na mtowa zindru ho uzimu , , ubadili ye ze ndziya hau wu , shindjiya madjo medji pvahanu pva ndzima , madjo ya yo pvodjuu no huzimu ? <i>Mfano , mwaho baho labeto lauzya madji mendji , zishigyo, basa , mreho madji ya huzimu .</i>	ndizo
1.9 Ye proje ngiyona anzma za urumiya zana zaki jenetic ? (mfano ushidjiya ,na /hau urumiya , ulela hayawani za pvodjuu hau ho barini yili ufnya biashara s)	Non
1.10 Ye proje yidjo djuwa utriya mushkili zahusu ulanga baina ya ntsi na ntsi hau harumwa ye dunia ?	Non
1.11 ye proje yidjo djuwa yiwaswili hazi za bavuni hau za yihusu zidjo ukana madhwara harumwa wo mudjitamaan no ulanga hau madwara ya endjezao djumwa maddhwara ya lawana na zazi zindravadji ziliyo hau zaka za fikiriwa harumwa ze nanga ? <i>Mfano , yumeni mtriyo pare ya nyumeni ha upvira harimwa ardhwi za walwa miri wona madhwara yaho ulanga no mudjitamaan pvatina uiletsa (ndo mpuwo ye miri, hazi za mtsimbo na mdjazizo , no mwisho wakazi ,)</i> Ye ntsiya ya nyumeni yo udjuwa wu para wandru watsu lazimu wadje wa wahe ho mabavuni , hau wkaze maluka yatsu fikiriwa , harumwa pvahanu pvahatwari. Yizo ndrongo za bavuni, za mana ya ndingoni , hau zadjirisiwa yalazimu zitrilwa bawoni . Tsi bahi yeka ndrongo hama ndizo zen do djiri haruwa nanga ndzima yendza miri wo mtsangaiyo wa zindji zidjo uzalihana (baishe ngzitsu lawana na proje ndzima) ngelazimuyo zitrilwa bawoni.	Non
Norme 2 : Mshashizo waho mdanganaho wahe milindje ne madhoira yahawo	

Ye proje ngayidjo mkinishiha yi szalise mtsambazo gazi zapewu za umenye wo ulanga za ushinda zi danganye ye milendje ?	Ntsindizo
2.2 Ye zidjo ulawana ne proje zidjo mkinishiha zi djurihilwa no mdazngayiho wahe milendje ?	ndizo
2.3 Ye proje ya yelehwa yidjo mkinishiha yi yedjenze apvaha hau hule mbapvi wo mpuho ze mvuu waho ulanga harumwa ushinda ugabili ye madanganya yahe milendje o mudjitamaan ha ukuaya sababu wiyo hau ha uka pondzi la zababu ze sababu l nde zambwawo midjibaliyo yatzundungana ne zalazimu)) ? <i>Mfano nde madiliho ya trilwa harymwa wo rengezo ye midji ne ardhwi yo uduwa usayidiya mparihano wa mabanda ya djaya mtsanga na kafu la baliwa ne madji nayo yu uduwa upvunguza ze ze mvuu zaho wakazi za uwana n, ce qui est susceptible d'accroître a haswa ndo mheyo madji djumwa ye ardhwi s.</i>	Ntsindizo
Kanuni ya raru Swiha (3°) Swiha , hifadhwi , shartwi: za mfanyo hazi ne midji	Ntsindizo
3.1 /Baanddhwi za ndrongowo zahe le bundo , zaho mwzendeso ze hazi , na/hau ho mtsambazo ye zana mshindzi zahe proje , zidjo djuwa zi dhuru ye hifadhwi yahe midji yahe le bavu ?	Ntsindizo
3.2 Ye proje yidjo djuwa yitsongeze madhwara yaho unono ne hifadhwi yahéo wakazi wahe midji hasibabu ndo mzunguliyi , mshindjiyo , mrumiyo, na /hau mtsambazo zana za hatwari (Mfano lamini ,aina za lasansi , sindru zaki shimi, wo muda wahe proje)	Ntsindizo
3.3 Ye proje nge yidjiyao harumwa mva wa ma bundo mshindzi madziro mendji na mhala hwindji mfano ma baho ya uziya madji na madjumba) ?	Ntsindizo
3.4 Ye wo mlemewo wa baanddhwi za zanamshindzi zahe proje wudjo kana madhwara no wakazi wahe midji ? (mfano djumba la zapvontsi hau zana mshindzi zindravadji , -Daradja baho la uzingara madji na zasaya -)	Ntsindizo
Ye proje yidjo djuwa yike sababu yaho mpuho ze mvuu zaho ulanga za ugabili ye madanganya yahe milendje hama mrindridro wahe ardhwi mzomo wahe ardhwi , myterheo wa arddwi , mmalalo wahe ardhwi, myelelo madji harumwa ardhwi na makafa yasaya madziro ? ?	Ntsindizo
3.6 Ye proje yidjo mkinishiha yendjeze ye hatwari zaki swiha (hama mbwade za zalihana he madji, mbwade zadji na ma bibi yazalwao madjini – dundi- hau mbwade mbi zi sumpiyao hama ne sida)	Ntsindizo
3.7 ye proje yidjo mkinishiha yizdishe ho msihwa ni mabwade yapatana ne swiha ne hifadhwi harumwa ze hazi , ulawana na hatwari za uwoneha hau zaki shimi , bioloji , harumwa wo muda wahe ze hazi za bundo wo mrumiyo, hawu mtsambazo ye zana mshindzi zahe proje ?)	Ntsindizo
3.8 ye proje ngedjo uduwa yi sayidiye mbuwo hazi ha urumiya namana ya malipvo yalo nkinyume ne ze shariya zaki daula ine za dunia uhusu ye ze hazi (yaani shariya na kanuni na miwafikiyano yakilemengu yahe OIT)	Ntsindizo
3.9 Le projet nécessite-t-il un recrutement d'agents de sécurité qui pourrait poser un risque potentiel pour la santé et la sécurité des communautés et/ou des personnes (par ex., en raison d'un manque de formation adéquate ou de responsabilisation) ?	Ntsindizo
Kanuni ya raru (3) : Miliki za kitamaduni	Ntsindizo
4.1 Ye proje ya tekeleziwa yidjo djuwa yi yiwaswili harumwa hazi zadjo mkinishiha zikane madhwara harumwa ye mikontsi ne zana zilona beyi zaki tareha utamaduni, swan aan zaki aswiliya hau za husu ye dini (mfano nyidjuzi , mitrongo ndrongo , na zidrendwa) (fahamu ; ye ze proje zkaantsi uhafadghwi ze ze milki zki tamaduni zo uduwa ugana madhwara yatsu kusiudiwa)	Ntsindizo
4.2 Ye proje ngayi sayidiyao wo mrumiyo ha ndziya zana za umbishiha zionehao hau bubwa litso honeha , yili wuzitriya biyasharani hau ndrongo zidrwadji ?)	Ntsindizo
Kanuni ya tsanu (5) Mhamisho wanadamu na hantsi pva ndrwadi	Ntsindizo
5.1 Ye proje ngiyona hadja ya towa wandru mwili ha muda mshashi hau daima yahe piya hau nusu yaho	Ntsindizo

wakazi l ?		
5.2	Ye ye proje ngedjo mkinishiha yizalize mbadili makayo ha zababu zaki iktiswadi (mfano ndo mlatso miliki hau udziro wa hondrana na mbahindru holio no huzo ardhwi hau mziyo ho mwendo hondze – baishe mdru kadaja hondrana na makazi madrwadji ya uenshi ?)	Ntsindizo
5.3	Ye proje ngiyona hatwari za mdumizo wandru ho malahoni ha dharuba uwapveha hudrwadji ? ²	Ntsindizo
5.4	Ye yidjo mkinishiha ye proje yizalize madhwara harumwa kawayida za patana ndo mrumilwa wahe ze ardhwi na/ hau ye ze shatwi za mmilikisho ardhwi zaho wakazi wamidji hau ze shriya za kimazweya yaki aswili uhusu ze rdhw na/ hau maandini ?	Ntsindizo
Kanuni ya sita (6) : wakazi wenyi mdji i		Ntsindizo
6.1	Ye nkavparihanao wakazi wenyi mdji harumwa ze nanga pvaliyo ye proje (hau waza ye ze nanga zidjo udjuwa zi hondrane ne mavunshe yahayo ?)	Ntsindizo
6.2	Ye proje hau mbawa zahayo yidjo kiri yihantsiwa harumwa ardhwi hau bavu lahabiliwa ukaya yizo za wakazi wenyi mdji wazitsahao L	Ntsindizo
6.3	ye proje yidjo mkinishiha yidhuru ze haki zaki binadamu , ze ardhwi , maandini yaki ulanga , ye mabavu , ye namna ya uhundra wo myenshi waki dasturi , waho wenyi mdji (baishe nkwartsina ma karatasi ya ushahidi uka ze ardhwdi zahawo reka ye proje yi hantsiwa harumwa ardhwi zilona wakazi wa komlwa ne proje , hau zitsonawo,hau baishe wo wakazi wenyi mdji nkwdajia kubaliwa uka ndawo ne ntsi yi vumbulwao ? <i>Yaka le djawabu lahe le suaala ya mtafiti kablya nanbari sita nuktwa na traru (6.3) yidja piya uka « ndizo » yapvo ye maddhwara ya hatwari ya humkinishiha ngadjio utrilwa wo upande wahe ze hatwari dziro kabisa na/ hau zilo yipvilihidjuu ne proje ngayidjo uhantsiwa harumwa le beya la « hatwari za kiasi » hau lebeya la « hatwari ndziro »</i>	Ntsindizo
6.4	ya kapvadja fanyiha milano shawiri za husu wo utamaduni , ha faliki za uhundra ye CPLE ho djumwa ye ma suaala ya husu ye ze shariya /haki s na fayida ,ardhwi, maandini , mabavu, namna ya uhudra wo myenshi waki aswili wahe wo wakazi wenyi mdji wa pasiwa ne proje ?	Ntsindizo
6.5	Ye proje yinu yidja na ndrumiyo na/hau mtriyo manani ha faliki zki biyashara maandini ya ulanga yaliyo hatriumwa ardhwi zitsahwao ni wakazi wenyni mdji ??	Ntsindizo
6.6	Ye proje yinu ngiyona hatwari za mdumizo na mdugiywo wandru ha sababu zaki iktiswadi wandru piya hau nusu yaho wakazi wenyi mdji, hasibabu wadjaw mshashizo wa uwawsili harumwa ze ardhwi , ne maandini yahazo ?	Ntsindizo
6.7	ye proje ngedjo mkinishiha yi dhuru ze ndrongo za trende harumwa ye mayendeleo usoni yaho wakazi wenyi mdji he heli wowo waya wonao ?, l	Ntsindizo
6.8	ye proje yinu ngedjo mkinishiha yi dhuru ze ndziya za uhudfra wo myensi ki aswili no mtumbo wo mwyili no utamaduni wahe wakazi wenyi mdji ?	Ntsindizo
6.9	ye proje ngedjo mkinishiha yidhuru ye milki yaki tamaduni yaho wakazi wenyi mdji ha uyitria djuzonihau urumiya ze nyidjizi ne zin+trendwa zahao zaki mila ya aswili ?	Ntsindizo
Kanuni ya saba 7 no mpukano na umenye fuwa hawa na mrumiyo wa ankili fuwa maandini		Ntsindizo
7.1	ye proje humkinishiha yitsongeze mlatso zindru zi menyao ye hawa harumwa wo ulanga ha zibabu ne ze ntsongeza za kawayida hau zitso za kawayida , ha udjuwa ufanya madhwara harumwa wo mdji, le bavu hau ushiliya ye mipaka ye ntsi	ntsindizo

². ye midumizo ne midungo wandru nge tsanganyao zidrendwa na /:hau sahawu za tsongeza wo dulizo no mdungo ha dharuba wakusudi wa hau watukusudiwa ya wandru ,zikao za wadru , hau wandru walona lyenshi wa pvadzima na /hau maandini ya ulanga ya pvamodja waka wazimilki zaka uwa sayidiha ha uwaha na uzima hatwi he kiliyyio ye ze nafasi za uenshi hau ufanya hazi harumwa ndaho , hau pvahanu mahsus , pvatsina uhudra fayida yitsokao hau udjuwa uhondran na hifadhwi ya lazimu yaki mahakama hau yidrwadij

7.2	ye proje yini ngedjo humkinishiha yizaye madjaya yahatwari hau yatso hatwari , ?	ntsindizo
7.3	ye proje yinu ngdjo humkiniha ye ntriye mpango wa utunga zana ? wa biyashara , mlatso na /hau mrumiyo wa zana na / hau zindru za husu shimi za htwari ? ye proje nge fikiriyo urumiya zana zaki shimi hau zindru zidrwadiji za ziilwakidaula wa ndani hau waki dunia hau fikira za uziyya hazi na uroha ha mwemwehu f <i>mfano , ye ddt, ye ze pcb na zidrwadiji zaki shimi za vumbulwa hrumpwa ye miktaba yaki madola hama ndeya stockholm uhusun ye zana zitszo zaki shimi zimenyao wo ulanga , wo mkataba wa montreal</i>	ntsindizo
7.4	ye proje yinu ngiyona muhimu wa utsambaza sumu za hu uwa mabibi hrumpwa ye ziwalo , sumu yikao yo udjuwa ukana madhwara ho djumwa wo ulanga ne swiha yaho wanadamu ?	ntsindizo
7.5	ye proje l ngiyona hazi zilazimuo mrumiyo mwindji wa maandini , ayina za lasansi na /hau madji ?	ndizo